

Pozměňovací návrh ke sněmovnímu tisku 172, vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon číslo 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

posl. Robin Böhnisch, posl. Václav Zemek, posl. Pavlína Nytrová, posl. Ladislav Šincl a posl. Zuzana Kailová

1. Název návrhu zákona zní:

„Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 169/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů“.

2. Za úvodní větu návrhu zákona se vkládá označení části první, které včetně nadpisu zní:

„ČÁST PRVNÍ Změna zákona o odpadech“

3. Do článku I se vkládají nové body 1, 2 a 3, které znějí:

„1. § 17 včetně nadpisu zní:

„§ 17

Povinnosti a oprávnění obce a fyzických osob při nakládání s komunálním odpadem

- (1) Na obce se vztahují povinnosti původců podle § 16, pokud dále zákon nestanoví jinak.
- (2) Obec ve své samostatné působnosti stanoví obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území. Obecně závaznou vyhláškou může stanovit také systém nakládání se stavebními odpady produkovanými na jejím katastrálním území nepodnikajícími fyzickými osobami.
- (3) Obec je povinna zajistit místa pro odkládání veškerého komunálního odpadu produkovaného fyzickými nepodnikajícími osobami na jejím katastrálním území. Obec je povinna zajistit místa pro oddělené soustředování složek komunálního odpadu, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů. Ministerstvo může stanovit vyhláškou podrobnosti rozsahu a způsobu zajištění míst pro oddělené soustředování složek komunálních odpadů.
- (4) Původci, kteří produkují odpad podobný komunálnímu odpadu, mohou na základě smlouvy s obcí využít systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů zavedeného obcí. Smlouva musí být písemná a musí obsahovat vždy výši sjednané ceny za tuto službu.
- (5) Fyzické osoby a původci odpadů zapojení do systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů zavedeného obcí jsou povinni v souladu s obecně závaznou vyhláškou obce komunální odpad a odpad podobný komunálnímu odpadu třídit a odkládat odděleně na místa k tomu obcí určená, pokud s odpadem nenakládají nebo se jej nezbavují jiným způsobem stanoveným tímto zákonem.
- (6) Obec může vybírat úhradu za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů od fyzických osob na základě smlouvy. Smlouva musí být uzavřena písemně a musí obsahovat výši úhrady. Vybírá-li obec tuto úhradu, nemůže stanovit poplatek za komunální odpad podle § 17a ani místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle zákona o místních poplatcích.^{25a)}“.

2. V § 21 se na konci odstavce 5 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena d) a e), která znějí:

„d) seznam odpadů, které je možné využívat jako technologický materiál na technické zabezpečení

sklárky, a požadavky na jejich využívání,

e) výčet recyklovatelných a biologicky rozložitelných odpadů, které je od roku 2024 zakázáno ukládat na sklárku.“.

3. V § 21 se doplňují odstavce 6 a 7, které znějí:

„(6) Jako technologický materiál na technické zabezpečení sklárky je možné využívat pouze odpady stanovené prováděcím právním předpisem, které svými technickými parametry tomuto účelu odpovídají.

(7) Na sklárky je od roku 2024 zakázáno ukládat biologicky rozložitelné odpady a recyklovatelné stanovené prováděcím právním předpisem.“.

Dosavadní body 1 až 34 se označují jako body 4 až 37.

4. Za dosavadní bod 16 se vkládá nový bod A., který zní:

„A. V § 37k se za odstavec 5 vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) Výrobce elektrozařízení určených k použití v domácnostech je povinen:

a) zřídit minimálně jedno místo zpětného odběru v každé obci, městském obvodu nebo městské části s počtem více než 2 000 obyvatel, kde se nachází prodejna elektrozařízení nebo v nichž jsou elektrozařízení, která uvádí na trh, dodávána konečnému uživateli při prodeji prostřednictvím prostředků komunikace na dálku. Počet obyvatel se posuzuje na základě bilance počtu obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem k 1. lednu kalendářního roku. Za místo zpětného odběru pro účely tohoto ustanovení se nepovažuje místo dodávky výrobku u konečného uživatele. Ke splnění této povinnosti může výrobce na základě písemné dohody s obcí využít systém sběru a třídění komunálních odpadů stanovený touto obcí, a to i v rámci mobilního svozu nebezpečného odpadu podle § 17 odst. 3,

b) uzavřít smlouvu o využití systému sběru a třídění komunálních odpadů stanovených obcí s každou obcí, která o její uzavření projeví zájem a ve které jsou elektrozařízení určená k použití v domácnostech, která uvádí na trh, prodávána, za podmínek obdobných jako s ostatními obcemi,

c) zřídit na vlastní náklady za podmínek obdobných jako s ostatními posledními prodejci místo zpětného odběru v každém prodejním místě posledního prodejce elektrozařízení nebo v jeho bezprostřední blízkosti, kde jsou elektrozařízení uváděná výrobcem na trh prodávána a kde velikost prodejní plochy určené k prodeji elektrozařízení je alespoň 400 m², pokud poslední prodejce o zřízení místa zpětného odběru projeví zájem.“.

Dosavadní odstavce 6 až 9 se označují jako odstavce 7 až 10.

5. K dosavadnímu bodu 17 – slova „V § 37k odst. 8“ se nahrazují slovy „V § 37k odst. 9“.

6. K dosavadnímu bodu 18 – slova „V § 37k se doplňuje odstavec 10, který zní: „(10)“ se nahrazují slovy „V § 37k se doplňuje odstavec 11, který zní: „(11)“.

7. K dosavadnímu bodu 26 - § 37n odst. 6

Na konec textu se vkládá věta: „Osoba, která žádá o vrácení příspěvku, je povinna umožnit právnícké osobě podle § 37h odst. 1 písm. c), aby provedla ověření splnění podmínek pro vrácení obdrženého příspěvku, a to přímo nebo prostřednictvím auditora či jiné pověřené osoby; účelně vynaložené náklady na toto ověření je osoba, která žádá o vrácení příspěvku, povinna uhradit právnícké osobě podle § 37h odst. 1 písm. c) pouze v případě, že ověření prokázalo nesplnění podmínek pro vrácení obdrženého příspěvku.“

8. K dosavadnímu bodu 28 - § 37o odst. 5

Na konec textu se vkládá věta: „Osoba, která žádá o vrácení příspěvku, je povinna umožnit právnícké

osobě podle § 37h odst. 1 písm. c), aby provedla ověření splnění podmínek pro vrácení obdrženého příspěvku, a to přímo nebo prostřednictvím auditora či jiné pověřené osoby; účelně vynaložené náklady na toto ověření je osoba, která žádá o vrácení příspěvku, povinna uhradit právnické osobě podle § 37h odst. 1 písm. c) pouze v případě, že ověření prokázalo nesplnění podmínek pro vrácení obdrženého příspěvku.“

9. Za dosavadní bod 34 se vkládají nové body 38 až 46, které znějí:

„38. § 45 zní:

„§ 45

- (1) Za ukládání odpadů na skládku se platí poplatek.
- (2) Za ukládání odpadů na skládku platí poplatek jejich původce.
- (3) Kompenzační a základní složka poplatku se neplatí za ukládání odpadů jako technologického materiálu na technické zabezpečení skládky v souladu se schváleným projektem a provozním řádem skládky. Maximální celkové množství odpadů uložených na skládku jako materiál pro technologické zabezpečení skládky může dosahovat maximální výše 35 % celkové hmotnosti odpadů uložených na skládku v daném kalendářním roce.“

39. V § 46 odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) Poplatek za ukládání odpadů na skládky se skládá ze čtyř složek: kompenzační, základní, účelové a rizikové. Za uložení odpadu se platí kompenzační a základní složka poplatku. Za uložení nebezpečného odpadu se dále platí riziková složka poplatku. Za uložení recyklovatelných a biologicky rozložitelných odpadů, které je dle § 21 odst. 7 od roku 2024 zakázáno ukládat na skládky, se do konce roku 2023 dále platí účelová složka poplatku.

(2) Poplatek vybírá provozovatel skládky při uložení odpadů na skládku. Provozovatel skládky vybraní poplatku potvrdí. Provozovatel skládky odvádí vybrané poplatky příjemci poplatku vždy k poslednímu dni následujícího kalendářního měsíce a současně ho informuje o dlužných poplatcích. Pokud osoba podle § 45 odst. 2 nezaplatila poplatek ve stanovené výši, uloží mu povinnost zaplatit poplatek krajský úřad, který vydal souhlas k provozování skládky, rozhodnutím na návrh příjemce poplatku.“

40. V § 46 odst. 3 se za slova „zákonem příjmem“ vkládají slova „kraje a“ a slovo „jejímž“ se nahrazuje slovem „jejichž“.

41. V § 46 odst. 4 se za slovo „základní“ doplňují slova „a kompenzační“.

42. V § 46 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Obce s produkcí směsných komunálních odpadů v daném kalendářním roce menší, než činí limit uvedený v příloze č. 15, neplatí účelovou složku poplatku.“

43. V § 47 odst. 1 se za slova „skládky neodvedl“ vkládá slovo „kraji“,

44. V § 48 odst. 1 se slovo „Základní“ nahrazuje slovem „Kompenzační“.

45. V § 48 odstavec 2 zní:

„(2) Základní a účelová složka poplatku je z 60 % příjmem Státního fondu životního prostředí a z 40 % příjmem kraje, na jehož území skládka leží. V případě, že skládka leží na územích několika krajů, dělí se tento příjem proporcionalně podle velikosti části skládky ležící na územích těchto krajů.“

46. V § 48 odst. 4 se slova „sazby rizikové“ nahrazuje slovy „kompenzační, základní, rizikové a účelové“.

47. V § 48 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Prostředky získané ze základní a účelové složky poplatku musí být použity výhradně na zajištění nakládání s odpady zlepšující stav přírody a krajiny a podporu rozvoje nakládání s odpady v souladu s

hierarchií nakládání s odpady v České republice.“.

Dosavadní body 35 až 38 se označují jako body 48 až 51.

10. V článku I se za dosavadní bod 38 vkládají nové body 52 a 53 které zní:

„52. Příloha č. 6 zní:

za ukládání odpadů v Kč/tuna složka poplatku/rok	„Příloha 6 Kompenzační, základní, riziková a účelová složka poplatku									
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Kompenzační	400	350	300	300	300	300	300	300	300	
Základní	100	150	200	250	250	300	300	350	350	
Riziková	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
Účelová	50	100	150	150	200	200	250	250	300	

53. Příloha č. 15 zní:

„Příloha 15

Limit průměrné produkce směsných komunálních odpadů produkovaných obcí v daném kalendářním roce, při jehož nedosažení obec neplatí účelovou složku poplatku, v kilogramech na každou fyzickou osobu, která je na území obce hlášena k trvalému pobytu

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Limit	75	70	65	60	55	50	45	40	35

“.

Dosavadní body 39 a 40 se označují jako body 54 a 55.

11. Za článek II se vkládá označení části druhé, které včetně nadpisu zní:

„ČÁST DRUHÁ

Změna zákona č. 169/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů“.

12. Článek III zní:

„Čl. III

V článku V zákona č. 169/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, se slova „1. října 2014“ nahrazují slovy „1. ledna 2016“.

13. Za článek III se vkládá nová část třetí, která včetně nadpisu zní:

„ČÁST TŘETÍ
Účinnost
Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení, s výjimkou ustanovení čl. I bodů 1 až 3, 38 až 47 a 52 a 53, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2015, čl. I bodů 35 a 48 až 51, které nabývají účinnosti dnem 1. června 2015 a čl. III, který nabývá účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyhlášení.“.

Zdůvodnění:

Pozměňovací návrh výboru pro životní prostředí Poslanecké sněmovny se setkal se značnou kritikou. Obsahuje řadu bodů k diskusi (jako podíl technického zabezpečení skládek, které je zproštěno poplatku za skládkování, apod.). Proto byla snaha nalézt před druhým čtením vládního návrhu zákona kompromis mezi zainteresovanými stranami, který by přitom problematiku řešil.

Předkládaný kompromisní návrh řeší hlavní výtky k výborem pro ŽP schválenému návrhu:

- *zmírňuje nárůst skládkovacího poplatku na 950 Kč pro směsný komunální odpad do roku 2023, což byl kompromis navržený ČAOH,*
- *umožňuje obcím, které aktivně snižují produkci směsných komunálních odpadů vyhnout se výraznému zvýšení nákladů za skládkování svého nízkého množství odpadů (zvýší se pro ně poplatek pouze z 500 Kč na 650 Kč v roce 2023),*
- *posunuje zákaz skládkování neupravených odpadů o rok, se začátkem od roku 2024. Což je kompromisní návrh navržený ČAOH,*
- *zákaz skládkování vztahuje na recyklovatelné a biologicky rozložitelné odpady, což vede k nutnosti směsné komunální odpady před uložením na skládku upravit. Ale nepožaduje explicitně pouze technologii energetického využití, ale umožňuje využít i jiné technologie například MBÚ (mechanicko-biologickou úpravu), nebo MRBT (Mechanical Recovery, Biological Treatment, viz www.ecocycle.org/specialreports/leftovers), které tak mohou společně se zařízeními na energetické využití odpadů řešit problematiku odklonu odpadu ze skládek,*
- *zvýšuje maximální celkové množství odpadů uložených na skládku jako materiál pro technologické zabezpečení skládky na maximálně 35 % celkové hmotnosti odpadů uložených na skládku v daném kalendářním roce. Což byla minimální míra požadovaná ČAOH.*

Komplexní pozměňovací návrh je alternativním návrhem k pozměňovacímu návrhu VŽP, tedy je postaven na jeho základě. Řada bodů je s pozměňovacím návrhem VŽP totožná.